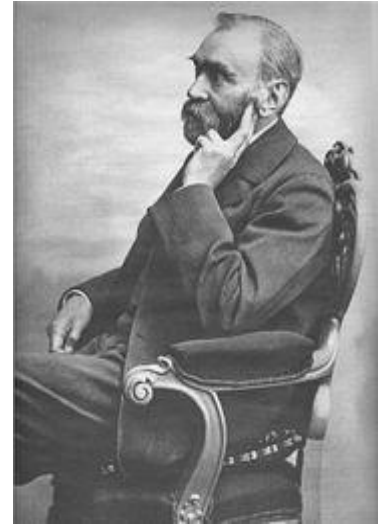

NHÀ KHOA HỌC ALFRED BERNHARD NOBEL VÀ CÁC GIẢI NOBEL, GIẢI IG NOBEL NĂM 2008

Nobel là giải thưởng quốc tế vinh dự nhất được trao hàng năm cho các cá nhân đã đóng góp nổi bật nhất trong các lĩnh vực: vật lý, hóa học, tâm lý học (hoặc y học), văn học và hòa bình.

Giải thưởng Nobel được lấy theo tên của nhà khoa học nổi tiếng người Thụy Điển là Alfred Bernhard Nobel, sinh ngày 21/10/1833 tại Stockolm, Thụy Điển, là hậu duệ của nhà khoa học thế kỷ 17 Olaus Rudbeck (1630-1708) và là con trai thứ ba của Immanuel Nobel (1801-1872) và Andriette Ahlsell Nobel (1805-1889). Nobel quan tâm tới văn học, ông đã viết một số tiểu thuyết, thơ, kịch vào thời gian rỗi. Năm 1960, ông bắt đầu nghiên cứu và tiến hành các thí nghiệm với nitroglycerin trong nhà máy của cha để và đã sáng chế ra loại thuốc nổ dynamite và nhận bằng sáng chế vào năm 1867. Ông mất ngày 10/12/1896 tại San Remo, Italia. Alfred Nobel được chôn cất tại Norra Begravningsplatsen ở Stockholm. Trước khi mất 1 năm, ngày 27/11/1895 ông đã viết di chúc. Theo đó, ông có để lại một khoản tiền 9 triệu USD, lãi suất sẽ được sử dụng làm phần thưởng cho những cá nhân có đóng góp nổi bật nhất trong các lĩnh vực: vật lý, hóa học, tâm lý học, y học, văn học và hòa bình. Hiệp hội Nobel được thành lập năm 1900, là tổ chức tư nhân quản lý các tài sản mà Nobel di chúc lại làm phần thưởng cho các cá nhân đoạt giải Nobel vật lý, hóa học, tâm lý học, y học, văn học và hòa bình. Lễ trao giải

thường sẽ diễn ra vào ngày 10/12 hàng năm (ngày mất của Nobel). Tuy nhiên, tên của các cá nhân giành giải thưởng Nobel được công bố từ đầu tháng 10 hàng năm.

(21/10/1833 – 10/12/1896)

Các giải Nobel năm 2008

Giải Nobel năm 2008 được công bố từ ngày 6/10/2008, mỗi giải thưởng trị giá khoảng 10 triệu kronor (1,5 triệu USD) và lễ trao giải chính thức sẽ diễn ra vào ngày 10/12/2008 tại cả Stockholm (Thụy Điển) và Oslo (Na Uy).

Ngày 06/10/2008 Viện Karolinska công bố giải Nobel Y học cho 03 nhà khoa học (gồm 02 Pháp, 01 Đức) là Françoise Barré, Luc Montagnier vì có công “phát hiện ra virus gây hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải ở người - AIDS” và Harald zur Hausen vì đã “phát hiện ra virus u nhú gây bệnh ung thư cổ tử cung”.

Tiếp đó, ngày 07/10/2008, Viện Hàn lâm Khoa học Hoàng gia Thụy Điển công bố giải Nobel Vật lý cho 03 nhà khoa học (02 Nhật và 01 Mỹ) là Yoichiro Nambu vì “phát hiện cơ chế phá vỡ tính đối xứng tự phát trong vật lý á nguyên tử” và Macoto Kobayashi cùng Toshihide Maskawa vì “phát hiện nguồn gốc phá vỡ tính đối xứng liên quan đến việc dự đoán sự tồn tại của ít nhất 3 nhóm hạt quark trong tự nhiên”.

Giải Nobel Hoá học được Viện Hàn lâm Khoa học Hoàng gia Thụy Điển công bố vào chiều 08/10/2008 cho 03 nhà khoa học Mỹ là Osamu Shimomura, Martin Chalfie, và Roger Y. Tsien vì đã “khám phá đầu tiên về GFP và một loạt các phát triển quan trọng dẫn tới việc sử dụng nó như một công cụ quan trọng trong sinh học”.

Giải Nobel Văn học được Viện Hàn lâm Khoa học Hoàng gia Thụy Điển công bố ngày 09/10/2008 cho Jean-Marie Gustave Le Clézio, nhà văn người Pháp, sinh năm 1940, vì các tác phẩm phiêu lưu và những sự thăng hoa xác thịt nhưng đầy nên thơ trong tác phẩm của mình.

Giải Nobel Hoà bình 2008 được Ủy ban Nobel Na Uy công bố ngày 10/10/2008 thuộc về ông Martti Ahtisaari, người Phần Lan với “những nỗ lực quan trọng tại nhiều châu lục trong hơn 3 thập kỷ qua để giải quyết những xung đột quốc tế”.

Giải Nobel Kinh tế được công bố ngày 13/10/2008 cho Giáo sư kinh tế Paul Krugman (Đại học Princeton, Hoa Kỳ) với những đóng góp của ông trong việc đem các mô hình thương mại vào thực tiễn.

Như vậy, đến hết ngày 13/10/2008, đã trao sáu giải Nobel năm 2008 cho 12 nhà khoa học, gồm: 03 nhà khoa học đồng nhận giải Nobel Y học; 03 nhà khoa học đồng nhận giải Nobel Vật lý; 03 nhà khoa học đồng nhận giải Nobel Hóa học; 01 nhà khoa học nhận giải Nobel Văn học; 01 nhà khoa học nhận giải Nobel Hòa bình và 01 nhận giải Nobel Kinh tế. Trong số 12 nhà khoa học nhận giải Nobel năm 2008, có 05 người Mỹ (41,7%), 03 người Pháp (25,0%), 02 người Nhật (16,7%), 01 người Đức (8,3%), 01 người Phần Lan (8,3%) (xem Bảng 1).

Bảng 1: Giải Nobel năm 2008 phân theo quốc tịch người nhận giải

Lĩnh vực	Ngày công bố	Tổng số người nhận giải	Phân theo quốc tịch người nhận giải				
			Mỹ	Pháp	Nhật	Đức	Phần Lan
1. Nobel Y học	06/10/2008	3		2		1	
2. Nobel Vật lý	07/10/2008	3	1		2		
3. Nobel Hóa học	08/10/2008	3	3				
4. Nobel Văn học	09/10/2008	1		1			
5. Nobel Hòa bình	10/10/2008	1					1
6. Nobel Kinh tế	13/10/2008	1	1				
Cộng	X	12	5	3	2	1	1

Các giải Ig Nobel năm 2008

Như thường lệ, trước tuần lễ công bố chính thức giải Nobel, giải Ig Nobel (phản Nobel) năm 2008 đã được tạp chí *Annals of Improbable Research* công bố hôm 02/10/2008 tại Trường Đại học Harvard, với những giải ngộ nghĩnh trong các lĩnh vực như: sinh học, y học, hóa học, kinh tế và hòa bình.

Vui mừng đoạt giải Ig Nobel (Ảnh: www.life.org.uk)

Giải Ig Nobel Sinh học thuộc về bộ ba người Pháp là Marie-Christine Cadiergues, Christel Joubert và Michel Franc vì phát hiện rằng bọ chết sống trong lông chó có thể nhảy cao hơn bọ chết sống trong lông mèo.

Giải Ig Nobel Y học thuộc về nhà khoa học người Mỹ Dan Ariely với chứng minh rằng thuốc giả đắt tiền hiệu quả hơn thuốc giả rẻ tiền.

Giải Ig Nobel Hóa học được trao cho 2 nhóm nhà khoa học Mỹ và Đài Loan. Nhóm

nhà khoa học Mỹ chứng minh nước giải khát Coca-Cola có khả năng diệt tinh trùng, trong khi đó, nhóm nhà khoa học Đài Loan chứng minh ngược lại.

Giải Ig Nobel Kinh tế dành cho các nhà nghiên cứu ở Đại học New Mexico (Mỹ) với nghiên cứu chu kỳ rụng trứng của các vũ nữ múa bụng có thể ảnh hưởng đến tiền boa. Nếu vũ nữ đang trong thời điểm cao nhất ở chu kỳ rụng trứng sẽ nhận được nhiều tiền boa từ khách hàng.

Giải Ig Hòa bình được trao cho Ủy ban Đạo đức liên bang Thụy Sĩ vì đã công nhận thực vật cũng có giá trị đạo đức và phẩm giá

Hương Dũng (Sưu tầm và giới thiệu)

Tài liệu tham khảo

Wikipedia, *Alfred Bernhard Nobel*, truy cập ngày 11/10/2008, từ trang web http://vi.wikipedia.org/wiki/Alfred_Nobel.

Pháp luật TP HCM Online, *Công bố các giải Ig Nobel 2008*, truy cập ngày 06/10/2008, từ trang web http://www.phapluattp.vn/news/quoc-te/view.aspx?news_id=229678.

Việt Nam Net, *Lịch sử và những điều cần biết về giải Nobel*, truy cập ngày 12/10/2008, từ trang web <http://vietnamnet.vn/thegioi/hoso/2005/10/497515/>

Giải Nobel Văn học 2008 thuộc về tiểu thuyết gia người Pháp, truy cập ngày 12/10/2008, từ trang web <http://www.hanoimoi.com.vn/vn/44/183394/>.

Nobel Kinh tế 2008 thuộc về người Mỹ, truy cập ngày 13/10/2008, từ trang web <http://vietnamnet.vn/kinhte/2008/10/808284/>